

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “กระบวนการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว” มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษาเพื่อศึกษากระบวนการทำงานในกองบรรณาธิการข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว เพื่อศึกษาขั้นตอนการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) โดยผู้ให้ข้อมูลมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นระดับผู้บริหารหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว และกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ปฏิบัติงานในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 กระบวนการทำงานในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว

ผลการศึกษาพบว่า การทำงานในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวมีระบบการทำงานคล้ายคลึงกันกล่าวคือ มีบรรณาธิการใหญ่เป็นผู้บริหารสูงสุด มีความรับผิดชอบสูงสุดในกองบรรณาธิการควบคุมดูแลทุกหน่วยงานภายในองค์กรหนังสือพิมพ์ ตลอดจนการกำหนดนโยบาย และทิศทาง การวางแผนของหนังสือพิมพ์ สามารถสั่งการได้ทุกหน่วยงานทั้งด้านบรรณาธิการ การบริหารจัดการ นอกจากนี้มีรองบรรณาธิการฝ่ายต่างๆ เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของบรรณาธิการใหญ่

ในส่วนของระดับผู้ปฏิบัติงานแม้ว่าจะแบ่งเป็นแต่ละแผนก แต่ละหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบตามภาระหน้าที่ แต่ก็ยังไม่มีการแบ่งความรับผิดชอบตามสายงาน โดยเฉพาะแผนกข่าวภายใน ที่ไม่ได้แบ่งความรับผิดชอบตามสายงานเท่าที่ควรจะเป็น เช่น โต๊ะข่าวการเมือง โต๊ะข่าวเศรษฐกิจ โต๊ะข่าวสังคม โต๊ะข่าวอาชญากรรม เป็นต้น จึงทำให้การทำงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากนักข่าวคนหนึ่งๆ จะทำข่าวหลายแขนงการ ไม่ว่าจะป็นข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ทำทุกประเภทข่าวที่หัวหน้าแผนกสั่งการ จึงไม่รู้ลึก ไม่รู้กว้าง ไม่มีข้อมูลเบื้องต้น เบื้องหลัง ความเป็นมาของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น จึงทำให้ข่าวไม่มีคุณภาพ ขาดความน่าเชื่อถือจากผู้รับสาร

นอกจากนี้ยังพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวทุกฉบับยังไม่มีนักข่าวประจำตามสำนักงานและกระทรวงที่สำคัญๆ แม้แต่ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภาที่ไม่มีนักข่าวประจำ เมื่อมีเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดขึ้น และเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงแจ้งมาที่กองบรรณาธิการ บางครั้งแจ้งเบาะแสด้วยการเชิญ หรือผ่านทางโทรศัพท์ถึงกรมสื่อสารมวลชนกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมด้วยซ้ำ แล้วให้กรมสื่อสารมวลชนแจ้งต่อไปแต่ละสำนักข่าวต่างๆ ทำให้การประสานงานไม่ค่อยกลมกลืนกัน การทำงานจึงค่อนข้างล่าช้า ไม่มีประสิทธิภาพ

ในขณะที่ส่วนภูมิภาคที่ไม่มีนักข่าวจากส่วนกลางไปประจำตามจังหวัด เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น นักข่าวประจำแผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรมจังหวัดจึงรายงานเข้ามาในกองบรรณาธิการ บางครั้งมีเหตุการณ์เกิดขึ้นนักข่าวต่างจังหวัดไม่ได้รายงานเข้ามากองบรรณาธิการ และบางครั้งก็รายงานล่าช้า ทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

5.1.2 ขั้นตอนการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาลาว

จากการศึกษาพบว่าขั้นตอนการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือรายวันภาษาลาวใกล้เคียงกันดังนี้

1. เริ่มจากผู้สื่อข่าวที่ได้รับการแต่งตั้ง สั่งการจากหัวหน้าแผนกข่าวให้ไปทำข่าวสถานที่ต่างๆ ซึ่งผู้สื่อข่าวได้สัมผัสกับเหตุการณ์จริง แล้วสังเคราะห์ กลั่นกรอง เหตุการณ์ เพื่อเป็นข้อมูล หลังจากนั้นผู้สื่อข่าวเขียนข่าวตามข้อเท็จจริงด้วยตนเองอย่างละเอียด ตั้งแต่การพาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อหาข่าวทั้งหมดแล้วส่งให้หัวหน้าแผนกข่าวเพื่อตรวจ เปรียบเรียงให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และถูกต้องตามนโยบายของหนังสือพิมพ์
2. เมื่อหัวหน้าแผนกได้รับข่าวจากผู้สื่อข่าวตรวจเรียบเรียงอย่างละเอียด ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนแหล่งข่าวที่อ้างอิง ถ้าข้อมูล ข้อเท็จจริงส่วนไหนไม่ชัดเจนก็จะเรียกผู้สื่อข่าวมาชี้แจง เมื่อตรวจเรียบเรียงเสร็จแล้ว รวบรวมข่าวทั้งหมดเพื่อมาคัดเลือก ข่าวใดได้รับการพิจารณาลงหน้าหนึ่ง และข่าวใดควรลงหน้าอื่น หรือข่าวใดควรตัดออกไม่ควรตีพิมพ์เลย
3. เมื่อหัวหน้าแผนกคัดเลือกหรือวินิจฉัยว่า ข่าวใดควรลงพิมพ์หน้าหนึ่ง ข่าวใดควรลงพิมพ์หน้าอื่นแล้วส่งไปยังแผนกจัดหน้าเพื่อจัดหน้า และจัดลำดับความสำคัญของข่าว ข่าวใดควรใส่ตำแหน่งใด ซึ่งในส่วนนี้หัวหน้าแผนกข่าวและหัวหน้าแผนกจัดหน้าจะร่วมกันวินิจฉัย ก่อนจะส่งเข้าเรียงพิมพ์โดยยังไม่ผ่านการตรวจ เปรียบเรียงจากบรรณาธิการ
4. หลังจากตีพิมพ์เสร็จเรียบร้อยส่งไปยังหน่วยงานตรวจต้นฉบับ หน่วยงานนี้จะตรวจเฉพาะคำผิดการตีพิมพ์ การใช้ภาษา ไวยากรณ์ เท่านั้น ไม่มีสิทธิจะเพิ่มเติม หรือตัดส่วนใดส่วนหนึ่งของข่าวออกโดยเด็ดขาด เว้นเสียแต่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าแผนกข่าวภายใน และผู้ตรวจคนสุดท้าย

5. เป็นหน้าที่ของบรรณาธิการ หรือรองบรรณาธิการ (คนตรวจสุดท้าย) ขั้นตอนนี้คนตรวจสุดท้ายจะตรวจเรียบเรียงอย่างละเอียดทุกข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ ถ้าข่าวใดเห็นว่าไม่เหมาะสมพิมพ์หน้าหนึ่ง หรือข่าวใดขัดต่อนโยบายของหนังสือพิมพ์ก็สามารถตัดออกได้ และหาข่าวใหม่เข้ามาแทนก่อนส่งเข้าโรงพิมพ์ในเวลาประมาณ 20.00 น.

ในส่วนของหนังสือพิมพ์ลาวพัฒนาจะแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเล็กน้อย กล่าวคือทุกข่าวที่หัวหน้าแผนกข่าวตรวจเรียบเรียงคัดเลือกข่าวใดควรลงหน้าหนึ่ง และข่าวใดควรลงหน้าอื่น จะรวบรวมเอาข่าวทั้งหมดนั้นส่งให้บรรณาธิการตรวจ เรียบเรียงและคัดเลือกอีกครั้งหนึ่งก่อนส่งเข้าตีพิมพ์

การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ภาษาลาว จะผ่านเป็นขั้นตอนใดก็ตาม แต่การที่จะตัดสินใจว่าข่าวใดควรลงหน้าหนึ่ง หรือข่าวใดควรตัดทิ้งไม่ได้ตีพิมพ์นั้นเป็นดุลพินิจของหัวหน้าแผนก บรรณาธิการ และรองบรรณาธิการ เท่านั้น ไม่มีการร่วมการตัดสินใจผ่านการประชุมโต๊ะข่าว ทำให้บางครั้งข่าวมีคุณค่า น่าสนใจพอที่จะได้รับการตีพิมพ์หน้าแรก แต่กับลงพิมพ์หน้าอื่น และบางครั้งข่าวไม่มีคุณค่า น่าสนใจควรได้รับการตีพิมพ์แต่กลับไม่ได้รับการตีพิมพ์ด้วยซ้ำ

5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาลาว

ผลการศึกษาพบว่า การคัดเลือกข่าวเพื่อลงพิมพ์หน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวมีส่วนที่คล้ายคลึงกัน และส่วนที่ต่างกัน โดยส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวทั้ง 4 ฉบับต้องคัดเลือกข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของผู้มีระดับสูงของประเทศเป็นอันดับแรกก่อน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ประชาชน และหนังสือพิมพ์ประเทศลาวที่คัดเลือกข่าวความเคลื่อนไหวของผู้มีระดับสูงของประเทศ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศของหน่วยงานภาครัฐ ส่วนข่าวที่มีคุณค่า น่าสนใจที่ประชาชนอยากใคร่รู้หรืออยากติดตามให้ความสำคัญน้อยที่สุด และข่าวที่มีผลกระทบในเชิงลบต่อสังคม และข่าวที่มีองค์ประกอบในด้านความมีเงื่อนงำ เรื่องเร้าอารมณ์ ความขัดแย้ง และข่าวที่เป็นผลลบต่อหน่วยงานภาครัฐแทบไม่นำเสนอเลย

ในขณะที่หนังสือพิมพ์เวียงจันทน์ใหม่ และหนังสือพิมพ์ลาวพัฒนาแม้ว่าจะคัดเลือกข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของผู้มีระดับสูงของประเทศเป็นหลัก แต่ก็ให้ความสำคัญข่าวที่มีคุณค่า น่าสนใจที่ประชาชนอยากใคร่รู้หรืออยากติดตาม เช่น ข่าวที่มีองค์ประกอบในด้านผลกระทบ ความมีเงื่อนงำ ความขัดแย้ง เรื่องเร้าอารมณ์ ฯลฯ ก็ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเช่นกัน รองลงมาคือ ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ส่วนข่าวที่ได้รับการพิจารณาน้อยที่สุดคือ ข่าวในลักษณะการประชาสัมพันธ์ขององค์กรต่างๆ ทางสังคม

อย่างไรก็ตามนอกจากคุณค่าของข่าวที่จะพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าวแล้วยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ อีกซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้มีทั้งปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกมีผลมากที่สุดต่อ

การตัดสินใจคัดเลือกข่าวลงพิมพ์หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวเนื่องจาก นโยบายของ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนระบบโครงสร้างการบริหารเป็นระบบราชการ โดยมีกระทรวงแถลงข่าวและ วัฒนธรรมควบคุมดูแลทั้งหมดจึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการมากกว่า และคำนึงถึงผลกระทบที่ จะตามมาสู่องค์กร โดยได้แบ่งเป็นปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยภายใน แบ่งเป็น 4 ปัจจัยย่อย ดังนี้
 - 1.1 นโยบายองค์กร
 - 1.2 บุคลากร
 - 1.3 รูปแบบการนำเสนอ
 - 1.4 งบประมาณ
2. ปัจจัยภายนอกแบ่งเป็น 3 ปัจจัยย่อยๆ ดังนี้
 - 2.1 การควบคุมจากอำนาจรัฐและกฎหมาย
 - 2.2 สถาบันสังคมต่างๆ
 - 2.3 สื่อคู่แข่ง

ปัจจัยภายในที่มีผลมากที่สุดต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาลาว

1. **นโยบายองค์กร** หนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวทั้งหมดเป็นของรัฐบาล และมีบทบาทหน้าที่หลักคือ เป็นการประชาสัมพันธ์เชิงนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้พนักงานเกือบทั้งหมดเป็น ข้าราชการ โดยมีกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมเป็นผู้ควบคุมดูแล ดังนั้นนโยบายการนำเสนอข่าว ของสื่อหนังสือพิมพ์จึงเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงนโยบายในการพัฒนาประเทศ และเผยแพร่ นโยบายของพรรคและรัฐบาล ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน รวมถึง ประชาชนต่อประชาชนด้วยกัน

ผลจากการดำเนินนโยบายดังกล่าว ทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อหนังสือพิมพ์ยึดติดกับ นโยบายที่ว่า สื่อมวลชนมีหน้าที่นำเสนอข่าวในเชิงที่สร้างสรรค์ เสนอข่าวในเชิงบวกเพื่อให้คนใน สังคมมีความเข้าใจที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ กระทำแต่สิ่งที่ดีงาม ไม่ควรนำเสนอข่าวที่ ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม จึงทำให้รูปแบบการนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว อยู่ในรูปแบบเป็นการแจ้งข่าว เป็นการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐ เน้นความถูกต้อง แม่นยำของข่าวที่นำเสนอมากกว่า การนำเสนอข่าวตามความต้องการของประชาชนว่าต้องการสิ่งใด ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เช่น การนำเสนอข่าวเจาะ เจาะข่าวในเชิงลึก ข่าวที่อยู่ในความสนใจของ ประชาชน การทำงานของบุคลากรหนังสือพิมพ์ภาษาลาวจะเน้นที่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของ องค์กรมากกว่า การทำหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน นอกจากนี้ ด้วยการทำงานที่เป็น 2 ส่วน

คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้าราชการ หรือการทำงานในระบบข้าราชการ และส่วนที่สอง คือการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งสองส่วนนี้จะขัดแย้งกันตลอดเวลา นอกจากนี้การทำงานของสื่อมวลชนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังมีข้อจำกัดหลายด้าน รวมทั้งการขาดความเป็นอิสระในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร จำกัดสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนซึ่งสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน

2. บุคลากร ความเป็นวิชาชีพของบุคลากร คือ ความรู้ความสามารถของบุคลากรในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวมีความรู้ด้านการสื่อสารมวลชนค่อนข้างจำกัด ทั้งนี้บุคลากรเกือบทั้งหมดไม่ได้เรียนจบจากสาขาวิชาสื่อสารมวลชนมา แต่จบสาขาวิชาอื่นๆ มาโดยผ่านการอบรมการเขียนข่าว การรายงานข่าวจึงยึดติดกับรุ่นพี่ซึ่งเคยรายงานข่าวในลักษณะใดมาก็ยึดติดจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้ด้วยความเป็นระบบราชการจึงทำให้การทำงานยึดติดกับความเป็นอาวุโส ไม่ได้ขึ้นกับความรู้ความสามารถของบุคลากร ทำให้ขาดแรงจูงใจที่จะทุ่มเทสุดความสามารถต่อการทำงาน บุคลากรไม่มีความพยายามในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ของตัวเองให้เป็นมืออาชีพ

3. รูปแบบการนำเสนอ วิธีการนำเสนอข่าวหน้าแรกเป็นข่าวพิธีการ ข่าวลักษณะประชาสัมพันธ์ในเชิงนโยบาย ไม่ค่อยมีข่าวเจาะปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ และข้อมูลข้อเท็จจริงที่นำเสนอเป็นข้อมูลด้านบวกเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ จึงเป็นเพียงการแจ้งข่าว มิใช่ข่าว การดำเนินงานทุกอย่างเป็นไปตามนโยบาย หรือกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเห็นได้จากการใช้ภาษาการเขียนค่อนข้างเป็นทางการมากเกินไป ไม่ค่อยเล่นคำมากนัก รวมถึงเทคนิคการพาดหัวข่าวความน่าไม่ดึงดูดใจเนื่องจากเขียนในลักษณะการแจ้งข่าว บ่อยครั้งไม่มีแม้กระทั่งความน่าข่าซึ่งวิธีดังกล่าวนี้ เป็นความเคยปฏิบัติมาตั้งแต่ในอดีตจากรุ่นสู่รุ่น จึงไม่สามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้ ทำให้ประชาชนไม่น่าเชื่อถือต่อข้อมูล ข้อเท็จจริงที่สื่อนำเสนอ

4. งบประมาณ แม้ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่งบประมาณที่รัฐสนองให้เป็นเพียงเงินเดือนของบุคลากร ส่วนงบประมาณที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ และการทำข่าวเป็นรายได้จากการขายพื้นที่โฆษณาของหนังสือพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่พื้นที่โฆษณามีราคาถูก งบประมาณจึงไม่เพียงพอที่จะทุ่มเทใส่การผลิตข่าว เช่น การซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการทำข่าว งบประมาณสำหรับนักข่าวไปทำข่าวในต่างจังหวัด และพื้นที่ห่างไกล ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ในการสัมมนาฝึกอบรม เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวให้มีความน่าสนใจ เมื่อไม่สามารถปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอ ไม่มีการพัฒนาการนำเสนอข่าวได้ จึงทำให้ประชาชน ไม่ให้ความสนใจกับข่าวที่สื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอเท่าที่ควรจะเป็น

ปัจจัยภายนอกที่มีผลมากที่สุดต่อการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว

1. การควบคุมจากรัฐบาลและกฎหมาย ด้วยความเป็นสื่อของรัฐ ฝ่ายการเมือง หรือรัฐบาลย่อมมีอำนาจในการควบคุม และแทรกแซงกระบวนการทำงาน โดยมีกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมเป็นผู้ดูแลทางด้านเนื้อหาโดยตรง และบทบาทหน้าที่หลัก คือ การประชาสัมพันธ์เชิงนโยบายจึงมีผลต่อระบบการทำงานของหนังสือพิมพ์ภาษาลาว ซึ่งข่าวส่วนใหญ่ที่ลงพิมพ์ในหน้าหนึ่งจึงเป็นข่าวความเคลื่อนไหวของบรรดาผู้นำระดับสูงของประเทศ เป็นข่าวในลักษณะการโฆษณาประชาสัมพันธ์เชิงนโยบาย หรือผลงานการพัฒนาเศรษฐกิจ – สังคมของรัฐบาล และข้อมูลที่น่าสนใจก็เป็นข้อมูลในแง่บวกมากกว่า ขาดความเป็นอิสระในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ไม่มีสิทธิตรวจสอบหน่วยงาน หรือองค์กรใดๆ ในสังคม

2. สถาบันต่างๆ ทางสังคม ความกดดันจากสถาบันต่างๆ ทางสังคมไม่ว่าจะเป็นสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ตลอดจนองค์กรต่างๆ และหน่วยงานภาครัฐมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งเห็นได้เมื่อนำเสนอข่าวหนึ่งข่าวใดในทางที่เป็นผลลบต่อสังคม หรือแม้แต่การใช้คำที่หือหวาในการพาดหัวข่าวก็มักจะมีเสียงสะท้อนมาสู่องค์กร นอกจากนี้ความคิดเห็นของประชาชน ที่ยังติดภาพลักษณ์การเสนอข่าวของสื่อมวลชนลาว ซึ่งเป็นสื่อของรัฐ ฉะนั้นข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ ส่วนมากจึงเป็นการประชาสัมพันธ์นโยบายของพรรค การทำงานในแง่บวกของรัฐบาล ขาดเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ไม่มีสิทธิตรวจสอบองค์กรใดๆ ในสังคม สื่อจึงไม่มีบทบาทในสังคมเท่าที่ควร

3. สื่อคู่แข่ง ไม่มีความกระตือรือร้นในการแข่งขันในเชิงการตลาด การทำงานทุกอย่างเป็นไปตามหน้าที่ แต่ในบางครั้งก็พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอ แต่ก็ติดที่กรอบและนโยบายที่กำหนดไว้แล้ว คือ เป็นสื่อของรัฐที่ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ทางธุรกิจ เป็นเพียงสนองตอบอุดมการณ์ทางการเมืองของรัฐบาลเท่านั้น ฉะนั้นคู่แข่งจึงไม่มี ทำให้บุคลากรขาดแรงจูงใจในการทำงาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง กระบวนการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว พบว่า โครงสร้างการบริหารงานมีสายการบังคับบัญชาเป็นแบบราชการ รัฐบาลเป็นเจ้าของโดยคำนึงถึงการกำกับดูแลเป็นขั้นตอนจากบนลงล่าง จากกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม บรรณาธิการรองบรรณาธิการถึงผู้ปฏิบัติงาน โดยมีบทบาทหน้าที่หลักคือ เป็นการโฆษณา ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศตามนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล การดำเนินงานทุกอย่างจึงเป็นการสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ (อ้างถึงในพีระ จิตร โสภณ, 2551) ที่ว่า สื่อมวลชนไม่ควรให้เอกชนเป็นเจ้าของ

และสื่อมวลชนจะต้องสนับสนุนขบวนการของความก้าวหน้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวทั้งหมดเป็นหน่วยงานของรัฐ รัฐบาลย่อมมีอำนาจแทรกแซงการทำงาน โดยมีกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมเป็นผู้ควบคุมด้านเนื้อหา จึงขัดแย้งกับแนวคิดของ ครุณี หิรัญรักษ์ (2543: 2-8) ที่กล่าวถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีทั้งรูปแบบการเป็นเจ้าของโดยตรง รูปแบบการเป็นเจ้าของโดยหุ้นส่วน ซึ่งการดำเนินงานเป็นองค์กรธุรกิจ การทำงานทุกอย่างจึงเป็นไปได้ตามกลไกการตลาดและมีการแข่งขันเชิงการตลาดสูง ในขณะที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว มิใช่องค์กรธุรกิจ แต่เป็นเพียงหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพรรค รัฐบาลกับประชาชน และโฆษณา ประชาสัมพันธ์ในเชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ - สังคมของพรรค และรัฐบาล ตลอดจนการโน้มน้าวชักจูงใจเพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐตามเป้าหมายของพรรค รัฐบาลได้กำหนดไว้

ส่วนกระบวนการทำงานของฝ่ายบรรณาธิการ จะมีบรรณาธิการใหญ่เป็นผู้วางแผนการทำงาน และยังมีรองบรรณาธิการรับผิดชอบฝ่ายต่างๆ เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของบรรณาธิการ และแต่ละฝ่ายยังได้แบ่งเป็นแผนก และหน่วยงานย่อยลงไปอีก เช่น แผนกข่าวภายใน แผนกข่าวต่างประเทศ แผนกบทความ แผนกจัดหน้า เพื่อดูแลรับผิดชอบทางด้านเนื้อหา ตลอดจนการแต่งตั้ง หรือมอบหมายงานให้นักข่าวไปปฏิบัติหน้าที่ จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า ในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวทุกฉบับไม่มีหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง ตลอดจนผู้เรียบเรียงข่าว Rewriter ดังนั้นการเรียบเรียงข่าว และการคัดเลือกข่าวจึงเป็นหน้าที่ของหัวหน้าแผนกข่าวภายในเพียงคนเดียว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าแผนกข่าวภายในซึ่งทำหน้าที่คัดเลือกข่าวลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากรัฐบาล และมีความเชี่ยวชาญคลุกคลีกับข่าวประเภทต่างๆ ในองค์กรหนังสือพิมพ์มาเป็นเวลายาวนานย่อมมีการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ และได้รับการปลูกฝังความคิดที่ว่า สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวในทางที่สร้างสรรค์ เพื่อปรุกระดมให้ประชาชนมีความสามัคคี ให้ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศตามนโยบายของพรรค และรัฐบาล หลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวปลุกปั่นยุโยงให้ประชาชนเกิดความแตกแยก และหลีกเลี่ยงข่าวที่เป็นผลลบต่อสังคมโดยรวม ดังนั้นผู้ทำหน้าที่คัดเลือกข่าวจึงรู้ถึงแนวทางการคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์โดยไม่ต้องจำเป็นจะมาแยกแยะถึงองค์ประกอบคุณค่าของข่าวใดๆ ทั้งสิ้น ที่นอกจากนี้ ในส่วนของข่าวภายในซึ่งทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตเนื้อหาสำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ไม่ได้แบ่งเป็นแผนกข่าวย่อยลงไปเพื่อรับผิดชอบเฉพาะด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในกองบรรณาธิการมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการแบ่งเป็นแผนกเพื่อรับผิดชอบเฉพาะด้าน อีกสาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะไม่ต้องการเจาะข้อมูลในเชิงลึก กว้าง แต่เพื่อกล่อมเกลากุศลกรที่มีอยู่ให้ปฏิบัติตามหน้าที่และกฎเกณฑ์ที่วางไว้คือ เป็นสื่อกลางเพื่อเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการประชาสัมพันธ์เชิงนโยบายไปสู่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนให้ความ

ร่วมมือในการพัฒนาประเทศจึงสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของโซเวียตคอมมิวนิสต์ พีระ จิตร โสภณ (2551) ที่ว่าสื่อมวลชนจะต้องบริการรับใช้ผลประโยชน์ และอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานชนชั้นแรงงาน ซึ่งขัดแย้งกับกับแนวคิดการจัดโครงสร้างองค์กรหนังสือพิมพ์ของ มาลี บุญศิริพันธ์ (2537: 14-20) ได้จัดโครงสร้าง ซึ่งมีบรรณาธิการเป็นผู้บริหารสูงสุดของหนังสือพิมพ์ รับผิดชอบดูแลด้านนโยบาย การกำหนดทิศทางและการวางแผนด้านธุรกิจของหนังสือพิมพ์ มีบรรณาธิการบริหาร รับผิดชอบการจัดการให้หนังสือพิมพ์ออกมาเป็นฉบับสมบูรณ์ มีบรรณาธิการข่าวต่างประเทศ บรรณาธิการข่าวภายในประเทศ บรรณาธิการข่าว บรรณาธิการณ์ บรรณาธิการภาพ นอกจากนี้ยังแบ่งเป็นแผนกย่อยลงไปเพื่อรับผิดชอบเฉพาะด้านนอกจากนี้ยังกล่าวถึง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ ว่าจะต้องมีการจัดสายงาน และความรับผิดชอบที่ไม่ทับซ้อนกัน โดยจะจัดผู้สื่อข่าวตามความรับผิดชอบออกเป็น ผู้สื่อข่าวพิเศษ ผู้สื่อข่าวทั่วไป และผู้สื่อข่าวประจำ

สำหรับขั้นตอนการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวจากการศึกษาพบว่า ทั้ง 4 ฉบับมีขั้นตอนคล้ายคลึงกัน โดยเริ่มจากผู้สื่อข่าวได้รับการแต่งตั้งให้ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่ สัมผัสเหตุการณ์ สักเคราะห์ก่อกองเพื่อเป็นข้อมูล จากนั้นเขียนเป็นข่าวสำเร็จรูปส่งไปยังหัวหน้าแผนกข่าวภายในเพื่อตรวจเรียบเรียง จากนั้นรวบรวมข่าวทั้งหมดเพื่อข่าวใดควรลงพิมพ์หน้าหนึ่งแล้วส่งไปยังแผนกจัดหน้าเพื่อจัดหน้า และตีพิมพ์ จากนั้นส่งข่าวทั้งหมดไปยังหน่วยงานตรวจต้นฉบับเพื่อตรวจความถูกต้องของภาษา ไวยากรณ์ และสุดท้ายบรรณาธิการ รองบรรณาธิการผู้ตรวจคนสุดท้ายจะมาตรวจความถูกต้องของข้อมูลข้อเท็จจริง และเป็นไปตามนโยบายของหนังสือพิมพ์หรือไม่ ก่อนส่งเข้าโรงพิมพ์ ในขณะที่ข่าวต่างจังหวัด รองหัวหน้าแผนกข่าวภายในเป็นคนเรียบเรียงและคัดเลือกก่อนส่งไปยังแผนกจัดหน้าเพื่อตีพิมพ์ ในส่วนของหนังสือพิมพ์ลาวพัฒนาทุกข่าวต้องผ่านการเรียบเรียง และคัดเลือกจากบรรณาธิการก่อนส่งไปยังแผนกจัดหน้าเพื่อตีพิมพ์ จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ประชาชน หนังสือพิมพ์เวียงใหม่ และหนังสือพิมพ์ประเทศลาว ผู้เรียบเรียงข่าว และคัดเลือกข่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าแผนกข่าวภายในเพียงคนเดียว ในส่วนของหนังสือพิมพ์ลาวพัฒนาแม้ว่าหัวหน้าแผนกข่าวภายในจะเป็นคนเรียบเรียง แต่ต้องส่งข่าวนั้นให้บรรณาธิการเรียบเรียงอีกครั้ง และการคัดเลือกข่าวก็เป็นอำนาจหน้าที่ของบรรณาธิการเพียงคนเดียว ฉะนั้น พาระทุกอย่างจึงตกเป็นหัวหน้าแผนกข่าวภายใน โดยไม่มีการประชุมโต๊ะข่าวเพื่อตกลงร่วมกันระหว่างหัวหน้าแผนกข่าวภายใน บรรณาธิการ รองบรรณาธิการ ซึ่งแตกต่างกับแนวคิดของ มาลี บุญศิริพันธ์ (2537: 20) กล่าวว่า เมื่อผู้สื่อข่าวไปสัมผัสกับเหตุการณ์จะรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงทั้งหมด นำมาเขียนเป็นข่าวส่งให้หัวหน้าแผนกข่าวตามสายงาน จากนั้นบรรณาธิการข่าวหน้าหนึ่งจะเป็นคนพิจารณาถึงองค์ประกอบของข่าว จากนั้นส่งให้หัวหน้ากองบรรณาธิการ หรือบรรณาธิการบริหารเพื่อพิจารณาตัดสินคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง ก่อนส่งไปที่โต๊ะข่าว

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์ตามการวินิจฉัยคุณค่าของข่าวของมาติบุญ สิริพันธ์ (2537: 22 – 25) ที่กล่าวไว้ว่า ข่าวที่มีคุณค่าสูงมักจะมีทั้งความสำคัญ (Significance) และความน่าสนใจ (Interest) อยู่ในตัวของมันเอง ซึ่งความสำคัญนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก ส่วนความน่าสนใจเป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนให้ความสนใจอยากใคร่รู้หรืออยากติดตาม

เมื่อพิจารณาจากแนวคิดดังกล่าวแล้วจะขัดแย้งกับข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาลาว เนื่องจากข่าวที่คัดเลือกลงพิมพ์หน้าหนึ่งไม่ได้พิจารณาตามเกณฑ์การวินิจฉัยองค์ประกอบคุณค่าของข่าว แต่เป็นการคัดเลือกที่เป็นธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติมาในอดีต คือ คัดเลือกข่าวความเคลื่อนไหวของผู้ในระดับสูงของประเทศเป็นหลัก ส่วนข่าวตามกระแสที่ประชาชนอยากใคร่รู้ อยากติดตามไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ส่วนข่าวที่มีความน่าสนใจที่มีองค์ประกอบด้านความใกล้ชิดกับผู้อ่าน ความมีเงื่อนงำ เรื่องเร้าอารมณ์ ความขัดแย้ง และเพศ เทบ ไม่นำเสนอเลย จึงเป็นข่าวลักษณะประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งให้ประโยชน์กับประชาชนเพียงเล็กน้อย แต่ข่าวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ภาษาลาวส่วนใหญ่ได้กลายเป็นความสำคัญของรัฐบาลที่จะต้องโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนศรัทธา ส่วนความน่าสนใจของข่าวนับว่ามีน้อยมาก เนื่องจากข่าวที่ประชาชนสนใจ อยากใคร่รู้ อยากติดตามนั้นหนังสือพิมพ์ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเกิดจากการทำข่าว หรือการลงพื้นที่เพื่อทำข่าวนั้นมิได้เกิดจากความสนใจ หรือความต้องการสนองความอยากรู้อยากเห็นของประชาชน แต่เป็นการทำข่าวตามคำสั่ง หรือตามการเชื่อเชิญของหน่วยงานที่ต้องการเป็นข่าวเท่านั้น สอดคล้องกับทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ ที่กล่าวว่า หน้าที่ของสื่อมวลชนต้องสนับสนุนความเคลื่อนไหวในทางก้าวหน้าและสังคมจะใช้วิธีการเซ็นเซอร์หรือตรวจตราเพื่อป้องกันหรือลงโทษการเผยแพร่ที่เป็นปฏิปักษ์กับสังคม ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวส่วนใหญ่นำเสนอข่าวสนับสนุนความสำเร็จการพัฒนาประเทศของรัฐบาล หลีกเลี่ยงข่าวในเชิงลบที่อาจมีผลกระทบมาสู่องค์กร จากประเด็นดังกล่าวจึงขัดแย้งกับงานวิจัยเรื่อง การคัดเลือกข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ของการุณย์ มีลม (2540) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบคุณค่าของข่าวที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ คือ ความสำคัญของข่าวและความน่าสนใจของข่าว ในด้านความสำคัญของข่าวมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการนำเสนอหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ ส่วนด้านความน่าสนใจของข่าวมีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐคำนึงถึงความน่าสนใจของข่าว ในด้านความใกล้ชิดกับผู้อ่าน ความแปลกประหลาด ความเร้าอารมณ์ ความขัดแย้ง เพศ ความก้าวหน้า มากกว่าหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ส่วนหนังสือพิมพ์เดลินิวส์คำนึงถึงความน่าสนใจในด้านผลกระทบ มากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตามแนวคิดของ Denis McQuail (1991) ที่กล่าวว่าการทำงานด้านสื่อสารมวลชนจะมีแรงกดดันจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งปัจจัยภายในได้แก่ นโยบายขององค์กรสื่อสารมวลชน ความเป็นวิชาชีพของบุคลากร รูปแบบการนำเสนอและงบประมาณ และปัจจัยภายนอกได้แก่ ฝ่ายการเมืองและกฎหมาย สถาบันต่างๆ ทางสังคม และสื่อมวลชนคู่แข่ง หากพิจารณาจากแนวคิดดังกล่าวแล้วมีความสอดคล้องกัน ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในมีผลมากที่สุดต่อการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ภาษาลาว ได้แก่ นโยบายขององค์กรหนังสือพิมพ์ที่สนองตอบต่อนโยบายของพรรคและรัฐบาล คือ เป็นสื่อเพื่อโฆษณาชวนเชื่อ และเผยแพร่ นโยบายของรัฐบาล ตลอดจนข่าวสารและการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ผู้ปฏิบัติงานยึดติดกับนโยบายการนำเสนอข่าวที่ไม่สร้างความขัดแย้ง นำเสนอข่าวอยู่ในรูปแบบของการแจ้งข่าว เน้นความถูกต้องแม่นยำของข่าวมากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของผู้รับสารว่าต้องการสิ่งใด เช่น เจาะข่าวในเชิงลึก นำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้ด้วยการทำงานที่มี 2 ส่วน คือ การเป็นข้าราชการและการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ซึ่งการทำหน้าที่ทั้ง 2 ส่วนนี้จะขัดแย้งกันตลอดเวลา เนื่องจากการทำงานราชการจะจำกัดอิสรภาพทางความคิดซึ่งระบบการทำงานของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวจะสะท้อนได้อย่างชัดเจนในการเสนอข่าว

นอกจากนี้บุคลากรมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และบุคลากรเกือบทั้งหมดไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ด้านทฤษฎีการปฏิบัติงานด้านสื่อจากสถาบันการศึกษามาก่อน แต่เป็นการเรียนรู้และเติบโตมาจากการทำงานจึงเป็นการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น แม้ว่าจะผ่านการทำงานมาหลายปีและมากด้วยประสบการณ์ แต่ไม่มีการพัฒนาแต่อย่างใดไม่มีความเป็นวิชาชีพ จึงทำให้รูปแบบการนำเสนอไม่มีพัฒนาการใดเลย เคยทำงานมาอย่างไรก็ปฏิบัติเป็นธรรมเนียมมาจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้งบประมาณจำกัด ไม่เพียงพอจะทุ่มเทใส่การผลิตข่าว ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ในการจัดสัมมนาฝึกอบรม เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวให้มีความน่าสนใจ เมื่อไม่สามารถปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอ ไม่มีการพัฒนาการนำเสนอข่าวได้ จึงทำให้ประชาชนไม่ให้ความสนใจกับข่าวที่สื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอเท่าที่ควรจะเป็น

นอกจากปัจจัยภายในที่กล่าวมาข้างต้นแล้วยังมีปัจจัยภายนอกที่มีผลมากที่สุดต่อการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ภาษาลาว ได้แก่ การควบคุมจากอำนาจรัฐและกฎหมาย ด้วยความเป็นสื่อของรัฐ ฝ่ายการเมือง หรือรัฐบาล ย่อมมีอำนาจในการควบคุม แทรกแซงการทำงานของสื่อหนังสือพิมพ์รายวันของลาวโดยมีกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมเป็นผู้ดูแลทางด้านเนื้อหาโดยตรง การทำงานทุกอย่างจึงเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ การนำเสนอข่าวจึงเป็นข่าวใน

ลักษณะการ โฆษณา ประชาสัมพันธ์เชิงนโยบาย หรือผลงานการพัฒนาเศรษฐกิจ – สังคมของรัฐบาล ซึ่งตรงกันข้ามกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ลึก และตรงไปตรงมา นอกจากการแทรกแซงจากรัฐบาลแล้วองค์กรต่างๆ ทางสังคมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ และเอกชนพยายามผลักดันทำให้สื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารในทางที่สร้างสรรค์ ไม่ควรนำเสนอข่าวที่เป็นผลลบต่อสังคม จะเห็นได้จากกรณีที่เมื่อสื่อเสนอข่าวหนึ่งข่าวใดที่เป็นผลลบต่อสังคม หรือองค์กรใดหนึ่งจะมีเสียงสะท้อนมาสู่หนังสือพิมพ์ เพราะฉะนั้นสื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวจึงพยายามหลีกเลี่ยงการเสนอข่าวที่มีผลกระทบต่อองค์กร

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวไม่ใช่องค์กรธุรกิจ ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ทางการค้า แต่เป็นเพียงหน่วยงานราชการ และการทำงานทุกอย่างเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก จึงไม่มีการแข่งขันในเชิงการตลาด บุคลากรจึงไม่มีความกระตือรือร้นในการแข่งขันนำเสนอข้อมูลข่าวสาร

ดังนั้นปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอในหน้าหนึ่งนั้นจึงขัดแย้งกับกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน 4 ฉบับของ เพ็ญแข เอี่ยมนิรัตน์ (2537) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว จะต้องประกอบด้วย คุณค่าของข่าว นโยบายและเป้าหมายทางธุรกิจ และทัศนคติส่วนตัวของผู้เฝ้าประตู นอกจากนี้งานวิจัยเรื่อง การคัดเลือกข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ของการุณย์ มีถม (2540) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบคุณค่าของข่าวมีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ คือ ความสำคัญของข่าวและความน่าสนใจของข่าว ในด้านความสำคัญของข่าวมีอิทธิพลมากต่อการนำเสนอหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ ส่วนด้านความน่าสนใจของข่าวมีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐคำนึงถึงความน่าสนใจของข่าวในด้านความใกล้ชิดกับผู้อ่าน ความแปลกประหลาด ความเร้าอารมณ์ ความขัดแย้ง เพศ ความก้าวหน้ามากกว่าหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ส่วนหนังสือพิมพ์เดลินิวส์คำนึงถึงความน่าสนใจในด้านผลกระทบมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นอกจากนี้ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้แก่ความสนใจของผู้อ่าน สิ่งที่ยูทูปมาก่อน และการปกครองโดยหนังสือพิมพ์เดลินิวส์คำนึงความสนใจของผู้อ่านมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ส่วนสิ่งที่ยูทูปมาก่อนมีอิทธิพลต่อหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับใกล้เคียงกัน

จากงานวิจัยทั้งสองชิ้นที่กล่าวมานั้นเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจะเน้นปัจจัยด้านคุณค่าของข่าวเป็นหลัก ซึ่งการคัดเลือกข่าวลงพิมพ์หน้าหนึ่งจะต้องเป็นข่าวที่มีคุณค่า มีความ

น่าสนใจ นำเสนอข่าวที่ประชาชนให้ความสนใจอยากใคร่รู้เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชน คำนึงถึงความต้องการของผู้อ่านมากกว่าสิ่งอื่นใด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเป็นองค์กรธุรกิจนโยบายองค์กรจึงเน้นที่ความต้องการของผู้รับสารเป็นหลัก ทำทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ นอกจากนี้บุคลากรก็เป็นมืออาชีพที่มากไปด้วยความรู้ความสามารถ ตลอดจนงบประมาณก็มีเพียงพอที่ทุ่มเทใส่การทำงานทุกด้านบุคลากรจึงมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อีกทั้งประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย สื่อมวลชนมีสิทธิเสรีภาพ เป็นผู้สอดคล้องดูแลปกป้องสิทธิ์ผลประโยชน์ของประชาชน มีสิทธิตรวจสอบทุกองค์กร ทุกหน่วยงาน มีอิสระในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งแตกต่างกับระบบการทำงานของสื่อมวลชนลาวทุกด้าน ในขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวเป็นเพียงหน่วยงานของรัฐ ที่รัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ในเชิงนโยบาย ไม่มีสิทธิตรวจสอบองค์กร และหน่วยงานใดๆ ในสังคม ไม่มีเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างอิสระ การทำงานทุกอย่างเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้บริหารหนังสือพิมพ์เองก็ไม่มี ความพยายามเท่าที่ควรที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเพื่อดึงดูดใจผู้รับสาร ตลอดจนบุคลากรก็ ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และอยากพัฒนาตัวเองให้เป็นนักข่าวมืออาชีพ การทำงานทุกอย่างจึงเป็นไปตามหน้าที่เท่านั้น

จากการศึกษาครั้งนี้ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลมากที่สุดต่อการคัดเลือกข่าว เพื่อนำเสนอหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ภาษาลาว สอดคล้องกับการวิจัยของ นัจวุฒน์ เนกขพัฒน์ (2548) เรื่องการคัดเลือกข่าว จัดลำดับ และการนำเสนอพาดหัวข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ที่กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกการพาดหัวข่าวมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในเรื่องนโยบาย กล่าวคือ เป็นสื่อของรัฐ และเป็นสถานีข่าว ทำให้การพาดหัวข่าว และภาพรวมในการนำเสนอข่าวนั้นเป็นทางการ และเป็นการนำเสนอในลักษณะที่เป็นวิชาการ เป็นข่าวที่เป็นนโยบายที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้บทบาทหน้าที่ของบุคลากรต้องปฏิบัติตามนโยบาย คือ นำเสนอข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง การนำเสนอข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจมากกว่า ความต้องการของประชาชน ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลในการคัดเลือกข่าว คือ อำนาจจากรัฐ ที่เข้ามาแทรกแซงการดำเนินงาน ทำให้มีข้อจำกัดในการนำเสนอข่าวทุกด้าน การไม่มีเสรีภาพทางความคิดและรูปแบบการนำเสนอของนักข่าว เมื่อประเด็นที่นำเสนอข่าวที่ไม่เป็นที่น่าสนใจของผู้อ่าน ตลอดจนการพาดหัวข่าวและรูปแบบการนำเสนอที่ขาดสีสัน ขาดแรงดึงดูดใจผู้อ่าน จึงมีผลทำให้การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวไม่สามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้เท่าที่ควร

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า บุคคลภายในองค์กรต่างก็ตระหนักกับปัญหาและสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งหากต้องการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น จำเป็นต้องมีการ

แก้ไขทั้งระดับนโยบายและระบบ ซึ่งบุคลากรต่างก็ให้ความสำคัญกับโครงสร้างความเป็นระบบราชการ ตลอดจนนโยบายหรือระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ แต่บุคลากรก็ตระหนักว่าหากปรับเปลี่ยนระบบการบริหาร และนโยบายคงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากหนังสือพิมพ์ภาษาลาวเป็นสื่อของรัฐ การดำเนินงานทุกอย่างต้องตอบสนองนโยบายของรัฐเป็นหลัก ดังนั้นสื่อมวลชนของลาวจึงเป็นเพียงสื่อกลางเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน เท่านั้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะต่อหนังสือพิมพ์

1. ควรนำเสนอข่าวที่มีคุณค่า น่าสนใจ และตรงไปตรงมาเพื่อสร้างความศรัทธาให้แก่ประชาชนผู้รับสาร
2. ควรมีการวางแผนรูปแบบการนำเสนอเพื่อดึงดูดใจผู้อ่าน และควรสร้างเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอข่าว ควรมีการศึกษาและวางกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และมองถึงความต้องการของประชาชน ว่าต้องการสิ่งใดบ้าง
3. ควรมีการอบรม สัมมนาเพื่อหิยขยกรณปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคในการทำข่าวขึ้นมามากเพื่อหาทางออก
4. ควรมีการอบรมการรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวให้มีความน่าสนใจ น่าเชื่อถือจากประชาชน
5. ในการคัดเลือกข่าวควรมีการประชุมโต๊ะข่าว เพื่อร่วมกันตัดสินใจเลือกข่าวที่มีคุณค่า น่าสนใจลงหน้าหนึ่ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเนื้อหาการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาว
2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาระหว่างหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวกับหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศด้วย
3. การทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีศึกษา การใช้ภาษาพูดหัวข่าว รวมทั้งรูปแบบการเขียนข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวด้วย
4. หากมีการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาการนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาลาวและสื่อออนไลน์ด้วย